

Българското земеделие може да вдигне на крак текстилната индустрия

Автор(и): Емил Иванов

Дата: 17.05.2020 *Брой:* 5/2020

Всички вече се убеждаваме, че няма да е далеч денят, когато ще станем свидетели на мащабна реиндустриализация в глобален план, един от ефектите и уроците на епидемиологичната катастрофа, причинена от Covid 19. Широкоформатната трансформация безусловно ще засегне и текстилната индустрия. Ще припомня: преди години Европа децентрализира голяма част от текстилната(и шивашката) си индустрия, пренесе ги на азиатския континент. По време на прехода България постъпи още по-радикално. Сложи кръст на своето уникално във всяко отношение овцевъдство, като източник на вълна, на производството на влакнодайни култури, както и на своята текстилна промишленост.

Налице са достатъчно индикации, че Европа ще ревизира своето някогашно решение. Защото дефицитите и несъвършенствата на този проект "лъснаха" с пълна сила по време на пандемията. Пътят на доставките от Изток се оказа прекалено дълъг и несигурен. Ключовият момент, който се отнася до нас е: България ще се възползва ли от тази перспектива, от този хоризонт, ще направи ли изпреварващ ход? Ще привлече ли чуждестранен инвестиционен интерес? За да се отговори на тези въпроси най-напред трябва да бъдат структурирани целите и то с бърз темп, да се избере бизнес модел и възможности за финансирането му. Опциите са две. **Първата:** България да формира достатъчно значителен суровинен ресурс - вълна, памук, коприна, лен, коноп и да го търгува на външния пазар. **Втората:** суровината да бъде реализирана в страната под форма на платове и облекла и крайният продукт също да бъде експортно ориентиран.

Както е известно, в недалечното минало българското земеделие произвеждаше достатъчно висококачествена суровина за добре развитата родна текстилна индустрия. Овцевъдството беше гордостта, авторитетът и лицето на нашето животновъдство. Институтът по животновъдство в Костинброд, Институтът по високопланинско земеделие в Троян, Институтът по земеделие в Карнобат и Университетът по ветеринарна медицина в Стара Загора моделираха детайлно неговия профил и визия - селекция, технологии за отглеждане, медицинско обслужване...

Продължаваме с влакнодайните култури. Производството на памук не беше някаква екзотична приумица, а концептуална стратегия, успешна по много показатели. Институтът по памука и твърдата пшеница в Чирпан осигуряваше научния тил на това важно производство. Ленът, конопът и бубарството реално присъстваха в българското растениевъдство и в това си качество участваха в ресурсния микс на нашата текстилна промишленост, която за времето си беше на достатъчно високо техническо равнище. Пример: текстилните комбинати в Габрово, Сливен, София и къде ли не още.

Щрихите от близкото минало, ще кажат неколцина, в никакъв случай няма да предизвикат умиление и носталгия в управленските среди. И това е съвсем в реда на нещата, щото повтораемост на събитията не може да се случи! Аналогиите, сравненията и спомените в днешната политическа и бизнес среда нямат капиталова стойност, на могат да мотивират и да стимулират интерес.

Рестартът на производството на суровини и краен текстилен продукт безспорно е сложен казус. Ако днешният управленски екип прецени, че България може да се включи в големия бизнес, какъвто де факто е текстилната индустрия на европейско ниво, задължително трябва да пренастрои част от модела на досегашното аграрно производство. Което предполага да се намали крещящият дисбаланс и

непропорционалност между зърнопроизводството и другите подотрасли. По всяка вероятност ще се наложи да бъдат намерени инвестиционни партньори за възстановяване технологичния капацитет на текстилните предприятия. Ще са потребни финансови линии за съживяване на овцевъдството и производството на останалите суровини. С други думи: освен пари ще са необходими професионален капацитет, експертиза, компетенции. Сиреч - нова динамика, проектирана с разум, интелект и далновидност.

Не са един и двама анализаторите, които твърдят, че предизвикателството - с помощта на земеделието да възкръсне за нов живот текстилният бизнес, е един голям шанс за нашата икономика. Европейският пазар е "гладен" за качествен текстил. Стабилността, интензитетът и устойчивостта на този стратегически индустриален сегмент е с много голяма стойност - в състояние е да калкулира висока норма на печалба, да открие нови работни места. Реална алтернатива да се върнат част от българите гурбетчии, които берат ягоди из Европа!

Да не забравяме: земеделието е здрава и силна система. Важно предимство, което трябва да бъде разчетено правилно. И да се използва разумно и рационално!